

Posamezna številka 6 vinarjev.

DAN izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, s dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopolis se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Jerobi.

Ko pride naš človek iz dežele v mesto, se mu pokaže kmalu svet v drugačni luči. Tu vidi boj ljudi za obstanek, vidi, da je vsak sam sebi najbližji in spozna, da je edina rešitev v delu. Tam doma so ga učili različnih molitvic, gonili so ga v cerkev in so ga v dobrih in slabih časih tolažili z božjo voljo. — Zato je naravno, da začne človek v mestu drugače misliti in ne veruje več na to, kar so mu pravili doma. Spozna tudi sam, da bi mu ne bilo treba iti od doma v mesto, ako bi bile razmere na deželi take, da bi se dalo živeti. Po deželi danes vlada duhovščina in klerikalci, in vendar je danes na deželi težko življenje. Ako bi bilo torej gospodarstvo klerikalcev in duhovščine vzorno, bi ne bilo izseljevanja. To spozna lahko vsak priprost človek, zato v mestu, — ko se mu odpro še bolj oči — tem manj veruje duhovniško klerikalni vladi. Tako se izvrši o priprostem človeku izprememba in čez nekaj časa se pojavi vprašanje, kaj sedaj? Ako pride naš človek iz notranje dežele v Trst, se mu tam odpre pogled v svet, vidi in čuti, kako ozke so bile meje, ki so oklepale njegovo ožjo domovino, kako omejeni nazorji tam vladajo, kako tam ljudstvo malo ve o tem, kako živi in dela svet. Ako tak delavec zaide v slovensko izobraženo družbo, začne se čele zavedati. Kolikokrat se zgodi, da se našim ljudem šele v Trstu vzbudi narodna zavest, tam šele začutijo, kaj je to Slovenec, tam se zavedo, da je vsak človek poklican, da dela na svojem polju. Pogosto se zgodi, da tak priseljenec, ko se vrne domov, doma šele začuti, kako malo se zaveda narod svojih pravic, kako se pokori farovžu, kako revno je njegovo življenje.

Priseljevanje kmečkega ljudstva je postalo za nas dvakrat važno vprašanje.

1. Mnogo naši ljudje številco Slovencev v obmejnih mestih, mnogo se jih naseli stalno in se tako množi število slovenskih družin.

2. Ravno ti ljudje, ki prihajajo iz dežele, pokažejo pogosto največ podjetnosti, delavnosti in navdušenja. Ogorčeni nad tem, da velika večina našega malega naroda živi v sužnosti nevednosti in ubožstva — se s tem večjo silo oklenejo novih naprednih smerij in skušajo postati dobri narodni Slovenci.

»Slovenec« je v zadnjem času zapazil v tem še tretje — oziroma zanj prvo važno vprašanje — namreč da priseljenec v mestih ne hodijo več v cerkve, ampak na zabave, zato so baje koroški Slovenci daleč pred Tržičani, ker imajo tam moško versko kongregacijo — v Trstu pa je ni. Za nas je veselo znamenje, da se je ravno iz Trsta vrnilo v svojo domovino največ narodno probujenih ljudi — dočim so bili taki ljudje iz severnih nemških mest — redke izjeme. Kje je temu vzrok? Več kot jasno je, da v vzgoji, oziroma v tem, da je bila v Trstu narodna delavska organizacija, oziroma da je bil med tržaškimi delavstvom naroden slovenski duh, dočim ga med delavstvom na severu ni bilo.

»Slovenec« tak narodni duh nikakor ni po volji. Ko bi si Tržaški Slovenci namesto Narodnega doma, gledališča itd. sezidali še par cerkev, to bi mu bilo gotovo bolj všeč. Tak narodni duh je namreč klerikalizmu nevarni. Zato je bil Trst klerikalcem že dolgo »črna točka«. Ni jim šlo v glavo, da Slovenci zmagujejo — pa brez klerikalcev. To je zelo nevarno dokaz, kajti očito je, da Slovenci povsod propadamo, kjer vlada klerikalizem. »Slo-

venec« je skušal napredek Slovencev na razne načine opravičiti, samo, da bi dokazal, da napredek ni odvisen od narodne vzgoje mas, ki jo opazujemo v Trstu in pa od narodne delavske organizacije. Nazadnje je povedal tudi to, kar ga najbolj peče, namreč: Ko bi stal narodni boj slovenskega tržaškega političnega vodstva na treznejši podlagi, bi bili tudi naši narodni uspehi večji in naše pozicije ob Adriji bi bile trdnjše.

Z »treznejšo podlago« misli »Slovenec« seveda samega sebe.

Klerikalci so se namreč proklamirali za jeroobe slovenskega naroda. Doma mu dajejo svojo vzgojo in povsod v tujino spremljajo našega človeka — namreč samo zato, da ga žulijo. Podobni so tisti vrsti jeroobom, ki iščejo le dobička pri svojih varovancih. — Tako so šli klerikalci v Ameriko — kakor se sliši, se jim tam slabo godi. Ako namreč varovanec spozna, da ga jeroob slepari, poišče pota, da se ga otrese. Enako so šli za delavci na Nemško ob Renu. Sedaj pa jih skrbi Trst. Trst se je brez klerikalcev tako lepo razvijal, da je bil najlepši dokaz, kako bi bilo lepo na Slovenskem, ko bi ne bilo klerikalcev. Sedaj ko se tam delavstvo čim dalje bolj zaveda, se zdi »Slovenec«, da bi bilo treba treznejše podlage. Menda take, kakor je na Koroškem. Skratka klerikalci hočejo uveljaviti svojo jeroobstvo nad tržaškimi Slovenci. Mislimo, da bodo tržaški Slovenci to jeroobstvo odklonili in da bodo še v naprej ostali varovi narodnih Slovencev. Po tem vzoru bo počasi ves slovenski narod odpovedal jeroobstvo klerikalnemu brezdomovinstvu.

Ugodna prilika za izlet: V nedeljo poseben vlak iz Ljubljane v Trst!

Veseli in žalostni pojavi.

(Pismo s potovanja.)

Med zelenimi spodnještajerskimi grički gre moja pot. Vse je lepo zeleno; le tu in tam se že kažejo sledovi, da se bliža jesen. Vinske gorice še nimajo teh sledov, ker je še vse zeleno, vse še raste, zori. In zakaj bi se človek ne veselil, ko vidi, da mu bo narava vrnila plačilo za njegov trud! Tako se človek veseli z onimi, ki pričakujejo bogato trgatve, želi jim srečo, ker vidi, da so delali, da so se trudili v vročih in trudopolnih dneh! En sam pogled na te gričke, na te goste nasejane vinograde mora človeka razveseliti, mora mu pregnati žalost iz srca. Da, bratje, ko bi vi vedeli, kako je prijetno hoditi med temi grički s palico v roki, na hrbtu nahrbtnik in v prsih srce, ki še ni umrlo za naravo, za lepoto slovenske domovine, potem bi večkrat šli širom svoje domovine in videli bi, da bi kaj našli za svojo dušo. Kaj ne, bratje, precej sem zaupal svojim nogam! Ljubljana — Dolenjsko — Samobor — Zagreb — Bjelovar — Osijek in od tam nazaj na Stajersko med te hribočke, kjer sedaj uživam sveži vonj zelenih trt. Kaj ne, dolga pot? In vendar niso bile oči nikdar utrujene, duša nikdar prenapolnjena, da ne bi mogla sprejemati novih utisov, novih prizorov. Vsako mesto,

vsaka vasica mi je nudila nekaj novega, nekaj lepega. Tako niso šli dnevi mojih počitnic brezplodni mimo, pridobila je mnogo moja duša. In vi, prijatelji, ste tudi šli na počitnice, a slutim, da ste ostali doma in da si ne upate izpod domačega krova. Menda še niste občutili poezije bele ceste in zelenih gričkov, ker ne bi ostali doma, ko bi bil prišel v vašo dušo le en njen dih. Pa morda doma tudi delate kaj koristnega — ako pa ne, potem pač to ni vesel pojav. Morda ljubite tiho senco domačega gozda in tam iščete odpočitka, morda sanjate o lepi svoji bodočnosti in o bodočnosti svojega naroda, morda delate lepe načrte za svoje delo, morda ste celo zaljubljeni! To so le prazne stvari, senca je sicer prijetna in tudi jaz jo ljubim, odpočitek po delu je dober, sanjati o bodočnosti, tako o svoji kakor o narodovi, pa ni lepo znamenje za mladeniča, veliko boljše je, prijeli krepko in vztrajno za delo. Lenoba, sanje in prazni načrti so žalostni pojavi za našo mladino. Mislim sem, da bodo letos polne ceste slovenskih dijakov, pa le ni bilo tako, kot smo mnogi pričakovali. Nobeden si ne upa daleč ven v svet, pa saj ni treba daleč, domača zemlja slovenska je blizu. In vendar, kako malo jih je, ki bi jo bili prepotovali, videli z lastnimi očmi in ne morda samo slišali kaj o njej ali pa kaj čitali! Koroška, Kranjska, Stajerska, Goriška in Primorska — vse to je naše, pa mnogo jih je, ki ne poznajo niti ene niti druge ali niso to prijatelji, žalostni pojavi? Velika resnica je, da ne poznamo niti svoje zemlje, kako bi bila potem ljubezen do nje resnična in kaj vredna. Kdor ljubi kaj takega, česar ne pozna popolnoma, ta je v svoji ljubezni slab in omahljiv, nikdar ne bo toliko močan, da bi kaj žrtvoval! Naša slovenska zemlja je lepa, njeni sinovi so je nevedni, ker si ne prizadevajo niti toliko, da bi jo šli malo obiskat, malo šli včasih v vas k zelenim gričkom in ljubkim vsem.

Morda boste prišli iz odgovori, saj že naprej vem, kakšni bodo, in zato vam kol odgovarjam. Ni nobenih težkoč, prenočišča zastoni, tudi kakšen grizljaj se dobi povsod, drugega pa ni treba. Le vaša kri je lena in zaspana, nič ni življenja v njej, vse premalo podjetnosti in poguma. Ali ste čitali o dveh dijakih, ki sta se v čolnu pripeljala po Dravi v Maribor v Osijek, daleč dol v Slavonijo? Čudili ste se jim morda in se malo smejali, mene pa je to veselilo, ker je bil to zame vesel pojav! Ko bi jih le bilo mnogo, ki bi na ta ali oni način šli na potovanja! Se za en vesel pojav vem! Nekaj jih je bilo toliko pogumnih, da so šli na potovanje po celi Srbiji in Bolgariji! Vidite, da gre, samo volje je treba! Vem tudi, da jih je še nekaj, ki so si upali tudi v počitnicah zapustiti svoje mamice in šli na potovanje. Našlo se jih je nekaj na beli cesti, ki pelje po naši slovenski zemlji, to je vesel pojav, samo bilo jih je gotovo premalo! Kdaj pa hočete, prijatelji, potovati? Ali morda potem, ko bo že vsak imel svojo službo in vsako leto štirinajst dni počitnic? Tedaj bo čas prekratke, vozili se boste kam z vlakom, videli boste le trenutno kraj, ki vam pa ne bodo ostali nikdar trajno v spominu, tudi se vam ne bo zljubilo, ker potrebni boste mirnega odpočitka. Sedaj je čas, da greste ven, da se napravite na pot, in da vsaj polovico svojih počitnic preživite na potovanju, ker sicer je škoda, da imate počitnice, ker vaše telo se še bolj privadi lenobi. Enkrat vam bo morda pršlo spoznanje, da tedaj bo prepozno, ker stari boste, ne toliko na telesu kakor na duši.

Mirna noč je, prijatelji, ko vam to pišem. Mirne in pokojno svetijo zvezde. Toda miru ni v naši domovini, temveč hud boj, ki je lahko usoden za našo domovino. Vrši se hud boj, med klerikalno in napredno mislijo. Mnogokrat mi pride vprašanje, kdo bo zmagal, ali bo Rim gospodoval pri nas, ali bo pa enkrat prišla svoboda? Ni ga miru pri nas, ni poštenega boja! Boj med brati, koljejo se med seboj kot da bi si ne bili bratje. Ako ni zasplosti v narodu, mora biti med njimi boj, kulturni boj, pa ne tako žalosten in poguben boj. Smo v prehodni dobi, klerikalizem na Slovenskem je na višku in kmalu se mora obrniti! Ta doba je za nas važna, treba bo, da zmagata napredna ideja, ki edina lahko reši narod pogube. Vprašal bi vas, prijatelji, s pesnikom: »Kako je v vas?« Ali ste pripravljene, ali ste dovolj močni, da boste najprej odločno in tiho delali in ko bo prišel čas, da se dvignete in žrtvujete vse za domovino. Pripravljamo se, to se vidi povsod, družimo se, to je vesel pojav. Zelo žalosten pojav pa je, da se dijaštvo oklepa klerikalizma in da sedaj straši z raznimi shodi in sestanki. Ne razumem, kako more mlad človek, ako je še vsaj malo pošten, služiti klerikalizmu in stopiti v službo onemu, ki škoduje njegovemu narodu. Ali je v teh ljudeh tako malo veselja do boja, tako malo moči, da stopijo v službo onemu, pri katerem dobijo kruh? Res, pri mnogih premaga kruh poštenost in mirno vest. In ravno pri mladih ljudeh, pri dijaštvu bi tega ne bi smelo biti. Glejte, klerikalno dijaštvo je imelo letos več shodov. Da so bili po vsebini prazni, to vem že tako, ne da bi slišal predavanja. Ali pa veste, da ima vse napredno dijaštvo shod v Ljubljani, 15. in 16. septembra? Ta shod gotovo ne bo po vsebini prazen, le glejte, da ne bo prazna dvorana. Ali ste se že odločili, da pridete na shod? Pridite, prijatelji, tem se bomo pogovorili o svojih ciljih, o našem delu v bodočem letu naših študij. Ako vas bo prišlo mnogo, bo to vesel pojav pri napredovanju napredne misli na Slovenskem.

Prehitro mi gredo dnevi mojih počitnic. Tistim pa, ki se dolgočasijo doma, pa gredo prepočasni, ker radi bi že zopet prišli v mesto da bi naprej živeli v svoji zasplosti. Kmalu se bomo zopet videli! Kaj mi boste tedaj pripovedovali, prijatelji? Morda to, da ste tu in tam noreli, da ste nekje pošteno pili, da ste komaj prišli domov, morda, da ste se dolgočasili... Jaz vam bom pripovedoval o poeziji bele ceste o poeziji gričkov, pravil bom vam o našem ljudstvu, kako sem sedel za priprosto kmečko mizo med celo družino, kako dobro je to ljudstvo, pravil bom vam o tihem, da boste samo vi slišali, kaj mi je šepetal gozd. Tako lepa pesem je bila, da je ne bom pozabil nikdar! Morda ne boste verjeli, temveč zmajevati z glavami, a naenkrat boste razumeli mojo povest.

J. K.

POLITIŠKA KRONIKA.

Črna gora se mobilizira. Skoro nepobitno dejstvo je, da so razmere med Črno goro in Turčijo radi konfliktov na meji, skrajno napete. Tako Turčija kakor Črna gora pridno mobilizirata svojo armado. Listi poročajo, da je kralj Nikita sklical že vso svojo redno armado pod orožje, to je 34.000 hrabrih Črnogorcev. A Porta ne bo kmalu odnehala, oziroma, ako ne izvrše vevlasti na Črnogoro presijo, tedaj se lahko zgodi, da pride med Turčijo in Črno-

kanje mojih zaslug, ko mi s svojo običajno odločnostjo prestrže besedo.

»Pa vi, major?«

»Ne še, sire!«

»Potem se vama zdaj ponuja prilika.«

Odvedel je naju k velikemu zemljevidu in potipal z Berthierjevim mečem na Rheims. »Messieurs, govoriti hočem z vama odkrito, kakor s tovarišema. Saj sta obadva že od Marenga pri meni?« Tisti očarujoči usmev, ki ga je bil zmožen le on, je preletel njegove poteze kakor hladno sonce. »Danes je 14. marca; tu je Rheims, tu naš glavni stan. Tako! Tu, dobrih 25 ur pota daleč, Pariz. Blücher stoji na jugu, Schwarzenberg na severu.« Meč se je izprehajal pri tem gorinol. »Čim dalje prodro ti ljudje v Francijo, tem popolneje jih zdrobimo. Oni se pomikajo proti Parizu? Dobro, prav tako! Moj brat, kralj španjolski, jih čaka tam s 100.000 možmi. K njemu vas pošljem, Charpentier, in tudi vas, Charpentier; izročita mu to pismo, in sicer dobita vsak po en izvod. V pismu ga obveščam, da se mu pridružim v dveh dneh z vso svojo armado; 48 ur počitka ji moram privoščiti, potem pa hajdi, proti Parizu! Razumeta, messieurs?«

Ah, kaj sem bil postal! Zaupnik tega velikega moža! Sam sebe nisem več poznal od ponosa. In ko mi je zdaj izročil pismo, sem zarožljil z estrogami, yrgel glavo nazaj in se nasmešnil v znamenje, da sem si čisto na jasni o njegovih načrtih. Tudi on se je nasmešnil in položil pl tem svojo roko za hip na moje ramo. Oh, na mestu bi bil dal polovico svoje zaostale plače, samo da bi me bila mati videla tisto minuto!

(Dalle.)

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

(Dolge.)

Toda mladenič je ležal v nezvesti na tleh. Jaz planem v yežo, da vidim, odkod prihaja nevarnost, in zapazim, da se je od najine razstrelbe vnelo tramovje okrog vrat. V shrambi je že gorelo par zabojev. Ozrem se vanjo, in še tisti hip mi zastane kri po žilah od groze. Smodnikovi sodi in tisti kup smodnika tam na tleh! V par minutah, da, nemara že v par sekundah je moral dospeti plamen od njega! O, mes amis, do svoje smrti bom videl tisto črno maso in ognjeno kačo, ki je sikala proti njej...

Le nejasno se še spominjam, kaj je sledilo. Kakor v snu sem planil v sobo smrti, prijel Duroca za veko roko in ga vlekem po veži, dočim ga je držala deklica za drugo in mi pomagala. Hiteli smo skozi grajska vrata in po zasneženi poti navzdol, kakor bi nas nesle peroti, dokler nismo dospeli na rob jelovega gozda. Tam pa zaslišim za sabo strašen tresk, in ko se ozrem, vidim orjaški snop ogrja, ki srši proti nebu. Sekundne kesneje slišim drug, še mnogo glasnejši pok; zazdi se mi, da plešejo vse zvezde okrog mene kakor nore, in nezavesten se zgrudim na telo svojega tovariša.

Več tednov je minilo, preden se mi je v hiši arendorskega poštarja vrnila zavest, in še dolge dni je trajalo, preden so mi smeli sploh povedati, kaj se je pravzaprav zgodilo. Duroc, ki je že spet vrlo vezbal svoje vojake, je prišel nekega večera in mi poročal. Težak

tram me je bil zadel na glavo, in malo je manjkalo, da ni končal mojega življenja. Mala Poljakinja je bila moja rešiteljica. Hitela je v Arendorf, kar so jo nesle noge, poklicala naše huzarje in se vrnila z njimi ravno še o pravem času, da naju je otela pred sulicami kazakov, ki jih je bil pozval tisti črnolasi tajnik proti nama na pomoč. O tej hrabri gospodini, ki nama je dvakrat rešila življenje, je bil Duroc tisti večer čudno molčeč in redkobeseden; ko pa sem ga vprašal dve leti nato po vagramski bitki v Parizu, me ni bilo treba predstavljati njegovi nevesti, zakaj — glejte zlomka! — poznal sem jo že! Ali ni bilo čudno naključje usode, da je imel zdaj pravico, nositi ime in naslov moža, ki je bil prizadejal nekdanj nje-mu in njegovi rodbini toliko težkega gorja!

Kako je brigadir zaslužil medaljo.

Vojvoda Tarentski, ali Macdonald, kakor so ga imenovali njegovi stari tovariši, je bil po sem videzu vražje slabe volje. Njegov srditi škotski obraz je spominjal zelo na tiste čudovišne trkalnike, ki jih najdeš tuintam po predmestju St. Antoine. Kakor smo izvedeli kesneje, mu je bil rekel cesar v šali, da bi ga rad poslal proti Wellingtonu, a mu ne more zaupati. Obadva, major Charpentier in jaz, sva opazila prav dobro, kako ga žre notranji gnev.

»Brigadir Oérard od huzarjev?« je vprašal z obrazom narednika, ki ima rekrute pred seboj.

Salutiral sem.

»Major Charpentier od grenadirjev?«

Moj tovariš je potrdil.

»Cesar ima nalogo za vaju!«

Brez nadaljnjih okolišev je odprl vrata, da naju prijavi.

Vel sem Napoleona pač 10krat češče na konju kot peš in menim, da je bilo prav, ker se je kazal četam tako, kakaj v sedlu je imel jako dobro figuro. Tako, kakor sva ga videla zdaj, je bil za dobro dlan manjši od kateregakoli izmed nas, kar nas je bilo v sobi, čeprav niti jaz nisem velik mož, kakor sem pravzaprav precej visok za huzarja. Poleg tega je bil še njegov zgornji život predolg v razmerju z nogami. Kdor ga je videl s sključenimi ramami, veliko glavo, in gladko obrtitem obrazom, in to privrkat v svojem življenju, je čutil gotovo izkušnjava, smatrati ga rajši za profesorja na univerzi kakor za prvega vojaka na Francoskem. Vsak ima svoj okus, toda jaz menim, da bi bilo veliko izboljšanje, če bi se mu bili dali pričarati lepi, svetli brki, na primer takšni, kakršni so moji. Toda usta je imel energična, in njegove oči so bile čudovite. In — to vem jaz najbolje — samo enkrat sem jih videl uprte vame v srdu, pa mi je bilo dovolj za vse moje življenje, dasi ni lahka reč, navdati mene s strahom.

Stal je ravno ob steni ter zrl na velik zemljevid, ki je visel na njej. Poleg njega je bil Berthier in gledal modro; toda v trenutku, ko smo vstopili, mu je Napoleon iztrgal meč ter začel kazati z njim po zemljevidu. Pri tem mu je prigovarjal s tihim, prepričevalnim glasom: vendar pa sem razumel besede: »porečje Meuse« in dvakrat »Berlin«. Njegov krilni adjutant, na čia je hotel iti naproti, a cesar mu zabrani z roko in nama migne, naj stopiva bliže.

»Ali ima brigadir Oérard že častni križec?« me vpraša.

Odgovorim mu, da ne; in ravno hočem, da dodati, da tega nikakor ni krivo pomanj-

goro do krvavega boja. Zanimivo je, da je kralj Nikita proglasil mobilizacijo svoje armade ravno sedaj, ko stoji na krilu turške vlade Ahmed Mukhtar paša, katerega je l. 1877. v Vučjem dolu in v dolini Zete za časa turško-črnogorske vojne popolnoma porazil. Kralj Nikita je moral mobilizirati svojo armado, ker je to zahteval narod, ki je radi dogodkov v Beranah silno razburjen. Gotovo je, da sedaj tudi Bolgarska ne bo zaostala in to tembolj, ker so bile na vseh shodih radi krvoprelitja v Kočanih sprejete resolucije, v katerih se pozivlja kralja Ferdinanda, naj napove Turčiji vojno. Čudno je, da ravno Crna gora in Bolgarska, o katerih je znano, da se nahajata v dobrih odnosih z našo državo, mobilizirata svoje čete in to ravno v trenutku, ko je avstrijski zunanji minister grof Berchtold sprožil akcijo o decentralizaciji notranje uprave v turškem cesarstvu. Vsekakor je pričakovati, da čakajo razdrapano Turčijo še zelo težki dnevi.

Mirovna pogajanja med Italijo in Turčijo. V dobro informiranih krogih se potrjuje, da so se turško-italijanska pogajanja že pred enim tednom pričela v Švici in sicer v Caux-sur-Terrett. Italijanski zastopniki stanujejo v »Caux Palace«, turški pa v Grand Hotelu. Imena zastopnikov se drže strogo tajno; sploh je o vseh pogajanjih in dogovorih sklenjena najstrožja tajnost. V diplomatičnih krogih so mnenja, da bo Turčija odstopila Tripolis in Cirenajko Italiji za veliko odškodnino. Egejske otoke, katere so zasedli Italijani bo sicer nominalno dobila nazaj, de facta pa dobe avtonomno upravo pod garancijo velevladi. V nobenem slučaju pa otko ne pridejo pod direktno turško oblast. Predpogajanja v Švici trajajo še nekaj časa. Senator Izarion je še vedno v Lausannu, da je tako v vednih stikih s turškimi zastopniki. Govori se tudi, da se bo pogajanje udeležil tudi Munir paša, bivši turški poslanik v Parizu.

Nove železnice v Srbiji. Srbija namerava zgraditi več strateško zelo važnih železnic. Tako prične v najkrajšem času s progo, ki bo spajala moravsko železnico z šumadijsko. Istotako bo speljala železniško progo med vojno smodnišnico v Obiličevu in vojno smodnišnico v Kragujevcu, da bosta obe instituciji vedno medsebojno v direktni zvezi.

Belgija doli vojno mornarico. Belgijska vlada namerava predložiti zbornici predlog, da se osnuje belgijska vojna mornarica. Belgija kakor znano, dosedaj ni imela vojnega brodogradnja, dočim ima sosedna Nizozemska 6 linijskih ladij, 3 obrežne oklopnice, 6 oklopnih križark in precejšnje število torpedovk in manjših vojnihi ladij.

DOPISI.

Iz Trbovelj. Koncesijo za lekarno pri nas je dobil Pehar iz Celja. Kakor se je v slovenskih časopisih opetovano pisalo, je mož nemškutar, ima otroke strogo nemško vzgojene in za ženo nacijsko Nemko. Da je dobil koncesijo nemškutar so krivi deloma tudi oficijalni krogi pri nas sami, ki niso bili mož-besede. Sploh se je zadnji čas pri nas zgodilo več slučajev, ki pomenijo v narodnem oziru več kot malomarnost. Bo treba včasih vzeti veliko metlo v roke.

Iz Št. Petra v Sav. dolini. Nismo imeli namena, o občinskih volitvah po časopisih razpravljati, marveč le pred sodiščem; a ker »Slov. Gosp.« nejasno govori, mi stopimo v pomoč. »Odličnih mož«, ki so jih hoteli ne samo naprednjaki, ampak vsi trezno misleči volilci v blagor in korist občini iz odbora odstraniti, ne imenuje, zato služimo mi javnosti z njih imeni: 1. Dr. Janez Jančič, župnik in predsednik tiste posojilnice, ki so jo klerikalci za občinske volitve kot agitacijsko sredstvo rabili, češ, »ako ne voliš z nami, župnik je predsednik in se ti zna posojilo odpovedati«, — kar se je tudi res zgodilo. — 2. Alojzij Terglav, deželni poslanec, kojega je že vsakdo sit, če ga opazuje, kako domišljavo se med nami kmeti giblje, a sam ne ve, zakaj so se ga te lastnosti lotile, 3. Neki »Stefan«, ki je v enem letu dve deklji ljubil, in bi naj menda sedaj Jančičev župan postal, najbrž v znak »krščanske ljubezni« do bližnjega. — Kakor rečeno, trezno misleči možje so pokazali da poznajo in spoštujejo moze, ki kaj v blagor občine store, in so jih volili ne glede na strankarstvo, temveč iz zaupanja. Vsigori imenovani bi bili

Učena basen.

Spisal Mark Twain. Prevel Z. R. (Konec.)

Sedaj so bili popisi teh očakov čudovito potrjeni. Izvod, ki je nosil napis »Hapitak Kid«, je bil natančno preiskan. Na glavi in na delu obraza je imel kožu, ki je bil podoben konjski grivi. Telo je bilo že popolnoma okamenelo.

V okolici teh starin so se nahajale stvari, ki površnemu gledalcu ničesar ne pomenijo, temveč pa zato učenjaku. Ti predmeti so odkrivali skrivnosti prastarih dob. Tukaj se je nahajal okamenel navtilij, okostje mastadona, lhtosarva, jamskega medveda.

Bilo je jasno, da je oropal človek te kosti njih vsebine, ker ni bilo nikjer sledov od zob. Razven tega so bili ti predmeti, ki so nosili napis: »Kamenita sekira«, nož, osti puščice, koščeni okraški pračloveka.

Na tleh pa je ležalo pismo te vsebine: »Janez, če nečete biti iz muzeja izpoden, naredite drugikrat orožje iz pradobe natančneje — z zadnjim agzemplirjem se ni dalo nikogar potegniti. In kosti iz katerih ste izrezlali pračloveka, so dosti predobre.

Barnum, Direktor.

Zadaj za pokopališčem se je nahajal kup pepela, dokaz, da si je človek pri pogrebi kaj privoščil. — Gotovo je veroyal v nesmrtnost duše, zakaj sicer vse te tako čudne ceremonije. Iz vseh teh odkritij sklepamo:

»Človek je imelo pisavo in jezik. On je

tudi lepo strčali, ko bi ne bil dr. Jančič pred volilnim lokalom sam volilcev teroriziral, listkov revidiral in zamenjal, kljub temu, da je bil ud volilne komisije. Vlekel je pa tudi golaš, katerega je — kakor tudi pijačo — obetal Fr. Čremošnik p. d. Pajk, »če greš z nami voliti«. — Gospodje, če še nimate dovolj, lahko napišemo še kaj o »božjem ropu«, kako je prišlo, da je šent-peterska cerkev proti volji župnika morala 400 kron dedščinskih pristojbin plačati, kako je izginila raz stolpa slika sv. Petra, da je bilo denarja za stavo nepotrebnega »Društvenega doma«, kjer se mladina brez nadzorstva pokvarja itd. itd.

Šmarino ob Paki. Naši klerikalci so se začeli poštno lasati med seboj. Do občinskih volitev je še bila zastopnost med njimi, sedaj pa, ko se bližajo volitve župana, so se začeli pisano gledati. Večina odbornikov je še za prejšnjega župana, starega Pituška, češ naj se po starem kopitu smolari. To pa ni vseh Obatu, kateri že dolgo na tihem želi zasesti ta stolec. Preprič je še poostila cesta po hudem potoku, katera je v takem stanju, da je nevarno po nji hoditi sredi belega dne. Dozdajni župan Pirtušek se namreč kakor za drugo tudi za ceste ni nič brigal. Obat pa pravi, da bi znal ceste imenitno »ustimati«. Tudi mladi Pirtušek bi se ne branil biti župan, pa ga stari še v odbor ni mogel stiščati. Naš občinski tajnik, nekdanji takovneti in bojeviti agitator, organist Klančnik, je pa čisto prepaden in s strahom pričakuje izida tega boja. Ako bo izvoljen stari Pirtušek, je upanje na povišanje plače zgubljeno, ker ga »stari« ne spoštuje preveč; ako bo pa izvoljen Obat, potem bo sploh ob službo, ker misli Obat za tajnika nastaviti svojega brata, za policaja pa starega Obata. No pa upamo, da bo kaplan posegel vmes s svojo »železno« roko ter nezadovolneže pomiril, tako da bo pri volitvah župana šlo enoglasno, dasiravno se bodo nekateri na tihem pridušali. Čez tri leta se bo pa zadeva itak drugače zasukala.

Iz Ljutomer. Tukaj se je v nedeljo 18. t. m. vršila v Sršenovem logu gasilska slavnost, ki so jo klerikalci izrabili popolnoma v svoje strankarske namene. Roškar je psoval napredno razumništvo kakor to zmore le kak bivši hlapec, neki Traven je agitiral za ustanovitev murskega Orla, katerega limajo že par let, in je udril pri Sokolih, vleznačaj Pušenjak je seveda tudi godel na klerikalno lajno, in tako je šlo naprej. A pri vsem tem je bilo najlepše, da bi bili morali pri prireditvi sodelovati tudi pevci ljutomerskega pevskega društva, ki so naprednjaki in Sokoli, in katerim se je poprej zatrdjevalo, da bo prireditev zgolj narodna. Da tega v očigled klerikalnim hujskarjem proti Sokolstvu niso mogli storiti, je jasno. Povrh jih je potem pred občinstvom še grdo opsoval pevovodja učitelj Zacherl. (Sram bodi tega dvoreznega klerikalnega petoliznika!!) Ker napredni pevci, ki so bili v pevskem društvu najboljše moči, niso dobili v društvu zadoščenja, so izstopili in si osnujejo svoje pevsko društvo. Stažaje pri izrecno strankarskih klerikalnih prireditvah ne bodo več delali.

DNEVNI PREGLED.

Za vseučilišče niso slovenski klerikalci doslej še drugega storili nego da so uničili vseučiliški fond. Zadnji čas, ko je bilo vseučiliško vprašanje povsod na vrsti, smo tudi mi temu vprašanju posvetili par člankov, ker je treba, da je v tem oziru jasnost. »Slovenec« se iz tega cinično norčuje, češ da se bojimo vseučilišča v Ljubljani, ker bi bilo klerikalno. Tako hodijo klerikalci okoli vrole kaše — ker slovenskemu narodu vseučilišča ne priznajo, se izgovarjajo s takimi izgovori.

Najnovejši polom v klerikalni stranki. Polom »Ljudskega odra« je vplival med klerikalci na deželi kakor bomba. Klerikalcem v Ljubljani je pa popolnoma zaprl usta. Sedaj šele so postali zgovorniki tisti zabavljaji v klerikalnih vrstah, ki mnogo intrig vedo. Govori se mnogo o nezdavnih razmerah v klerikalnih društvih. Posebno mnogo se čuje o pevskem društvu »Ljubljana« in njega pevovodji. Vest o četrt milijona dolga pri »Ljudskemu odru« se pa vedno bolj potrjuje. Tudi se ne ve, zakaj bo sedaj služil klerikalcem »Ljudski dom«, v katerega so zalozili tako ogromne svote za prezidavo.

res bival na zemlji, torej ni plod prazne domišljije; bil je tovariš mastadona in jamskega medveda. Svoja jedila je kuhail. Nosil je orožje ter razumel nekoliko o umetnosti. Imel je dušo ter si domišljeval, da je nesmrten.

TRETI DEL.

Ob obrežju večje reke so našli učenjaki kamen s sledečim napisom:

Spomladi leta 1847, je reka prestopila svoja obrežja ter je poplavlila celo mesto. Več kakor 900 komadov goveje živine je poginilo in več hiš je bilo razdejanih. Na povelje županovo se je postavilo ta znamenje v večem spomin te nesreče. Bog nas obvaruj pred takimi nesrečami!

Z neizmernim trudom se je posrečilo profesorju Bolhi sestaviti prevod tega napisa. Prevod je bil sicer nekoliko skažen vsled množice neprestavljivih besed, toda to nič ne strli. Glasil se je tako-le:

»Pred tisočosemstoseminštrideset leti je padel (ogrenj?) na breg ter uničil celo mesto. Samo devetsto duš je bilo rešenih, vsi drugi so poginili. Na povelje (kralja?) se je postavilo to znamenje v ... (neprestavljivo) ... toliko nesreče!«

To je bil prvi uspehi in zadovoljivi prevod, izdelan po teh skrivnostnih znamenjih, ki jih je zapustil izumrl človek; profesorju je prinesel mnogo časti in slave. Domovina ga je preobložila z raznimi častmi in naslovi. Ustanovila se je nova vrsta učenjakov, ki so se zvali človekologi, in katerih naloga je bila,

Kdo nalaga ljudstvu davke? V zadnjem času so pričeli klerikalci zidati po deželi vsepovsod »ljudske domove« in si postavljati »ljudske odre«. Ta stvar še ne bi bila sama na sebi tako slaba, čeprav se je vršila izključno v strankarsko politiške namene. Vendar so delali klerikalci z nenaravnimi sredstvi, kajti vse njih delo je temeljito na dolgu — na račun ljudstva. Vsled tega so začela ta podjetja hirati in propadati. V zadnjem času je pa padlo njih največje strankarsko podjetje, ki so ga postavili v Ljubljani, da bi konkurirali proti kulturnemu zavodu, ki ga nam je vsem Slovencem dolžno čuvati, t. j. slovenskemu deželnemu gledališču. Klerikalci so hoteli uničiti slovensko deželno gledališče. S tem bi povzdignili in pripomogli do veljave le nemškemu gledališču, ki je škandal za Slovence, da sploh stoji v Ljubljani in je zidano z denarjem, ki so ga Slovenci znosili v Kranjsko hranilnico. To, da je Ljudski oder bankeroten, se je pa itak že naprej vedelo. Vprašanje le nastane, kdo bo plačal vse stroške za gospodarstvo pri Ljudskem odru in tu bode »ljudska« stranka apelirala zopet na — ljudstvo.

Od »Čukov« na Črnučah se nam poročajo: V nedeljo so letale že podnevi nočne ptice po Črnučah. Bobnali so, da bode tako in tako, pa je bilo vse tako klavirno, da so klerikalci sami zabavljali čez Čuke. Telovadba je bila pod vsako kritiko. Discipline nobene in izvajanja — za nič. Tako gineva počasi Čukovlada in bode našla svoj konec prej ko misli. Sem pa tam napravi Čuk še kako prireditev, malo še zaplapola s perotni in potem napravila naravno pot k svoji smrti. Saj pravi že narodni pregovor, da prinaša ta ptica smrt. Ne bo dolgo, ko bomo rekli: N. p. v. m.

Nova poštarica. Iz Šoštanja nam poročajo: Gdd. Lisetz (beri Lisec) — popolnoma pangermansko ime, kaj ne? — hoče povzdigniti »nemški« značaj Šoštanja. Ko je namreč dala pobarvati na novo poštni voz, je spremenila prejšnji dvojezični napis na vozu v samonemškega. Če se to ne bo kmalu popravilo, bomo o tem govorili na merodajnem mestu. Uradniki so zato tukaj, da izpolnjujejo vestno svojo službo, ne pa zato, da bi celo v uradnih zadevah uganjali politiko. Če tega ne veste, Vas bomo pa mi naučili. Tudi samonemške tiskovine urivata Slovincem! To se bo tudi odpravilo! Za danes toliko, prihodnjič več!

Drobilž iz Štajerske. V Mestinju blizu Šmarja pri Jelšah priredi dne 1. septembra »Pol. in gosp. društvo v Šmarju« na vrtu in v notranjih prostorih g. Smeha lepo narodno veselico z godbo, petjem, šaljivo enodejanko, srečolovom itd. Začetek ob 3. uri popoldne. — V Ormožu je sodni kanclist Franc Weitz imenovan za oficijala. — K v l o m u pri celjski okrožni sodnji se nam poroča, da je policija zaprla 38letnega agenta Andreja Drevenška iz Varele pri Ptuj, ker je upravičen sum, da je on vlomil. Pri zaslišanju se je zapletel v velika nasprotja. Drevenšek je tudi znan kot tat denarja iz cerkvenih pušic. — Iz Maribora se poroča: Pred precej časa je prišel k urarju Fehrenbachu mož, ki se je izdal za železniškega sprevodnika Fr. Baumgartnerja iz Maribora, in je vzel na to ime verižico za 94 K na obroke, prvi obrok 10 K je takoj položil. Ker ga pozneje ni več bilo blizu, je še Fehrenbach te dni na kolodvor terjal Baumgartnerja za ostanek 84 K. Pri tem pa se je izkazalo, da Baumgartner ni več verižice, ampak nekdo drugi na njegovo ime. Dognali so, da je sleparijo izvršil 34letni sprevodnik Fr. Weiser iz Dunaja, ki je začetkom maja iz Maribora izginil in zapustil tam cele kupe dolgov. — Iz Št. Janže na dravskem polju se poroča, da je tamošnji občinski zastop soglasno sklenil, pozvati slovenke deželne poslance dravskega polja, naj se zavzamejo za to, da se čim prej skliče deželni zbor in prične zopet z nujno potrebnim gospodarskim delom, ker beda med kmečkim ljudstvom vsled draginje denarja in neprestanih ujm strašno narašča. Poleg tega je pa tudi nujna zahteva vseh krajev ob Dravi, da se regulacija Drave nadaljuje. — Za delazmožnost štajerskega deželnega zbora se je izrekel tudi okrajni zastop Murau na Zgornjem Štajerskem. — V Rogasški Slatini odkrijejo 29. t. m. spominsko ploščo na čast nadvojvodi Ivanu, in sicer v poslopju, kjer se nahaja ravateljstvo. — V Gradcu so nemški nacio-

nalci in krščanski socialci Pantz-Neumertlove struje definitivno sklenili kompromis za občinske volitve.

Zveza županov in podžupanov na Krasu naznanja, da bo imela odborovo sejo, ki bo v Sežani v gostilni »Mahorčič« v soboto, 31. t. m. ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Vlada podpora za ublaženje bede. 2. Predlogi.

Cvetlični dan bo v Velikih Laščah prihodnjo nedeljo 1. septembra od 9. ure dopoldne do 3. ure popoldne. Vrši se pod vodstvom odbora podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda. Od 3. ure naprej pa priredi ženska podružnica v kešati senci prijazne Ščite tik vasi velik piknik, kjer se bo točilo pivo in vino in se bo prodajalo različne jestvine. Za zabavo poskrbe: vrtljak, plesišče in še polno drugih stvari, za katere so priprave že v polnem tiru. Vabimo tem potom na to prireditev naših marljivih in vztrajnih Cirilmetodaric vse one, ki bi slučajno morda ne prešli vabila.

»Omladina«, 5., 6. izvir. prinaša sledečo vsebino: Naši dnevi. — Bodoča generacija. — Maske in profili XIX: A. Ogris: Jifi Karasek ze Lvovic. — W. Tuckermann: Bedingt die deutschslavische Sprachgrenze eine kultur-geographische Scheidung? — Casopis za obmejne Slovence. — Südmarkino delo. — Podporno društvo na Dunaju. — Slovenski Ilustrovani Tednik. — Polemika. — Listek: Obrambni vestnik. — Slovensko dijaštvo. — Srednješolski vestnik. — Dijaško-socialni vestnik. — Književnost in umetnost. — Šolstvo. — Razno.

Vlom v poštni urad. V noči od nedelje na ponedeljek so neznaní tatovi vlomili v poštni urad Stražišče pri Kranju. Vlomilci so udri na prosto skozi okno, iz katerega so izruvali železno ograjo in odnesli iz lokala zlato uro in 10 K denarja, oboje last poštarice gospodične Marije Windischer. Poštne blagajne in poštne vrednostnih papirjev se tatovi niso dotaknili. Vlomilci so najbrže cigani, ki se že dalje časa klatijo po kranjski okolici.

Gosenice uničile 2000 oralov gozda. V kraljevskih gozdovih Jänschwalde na Nemškem se je pojavila letos izvanredno velika množina gosenic, ki so uničile cele nasade tamošnjega drevja. Ker so taki slučaji tam vsako leto na dnevnem redu, so poskušali že vse mogoče, da bi golazen uničili. Letos so spustili vsak dan okrog 50 prešičev v dotične gozdove, ki so razrili mnogo zemlje in požrli mnogo škodljive zalege. Tudi šolska mladina je napravila mnogo zaslužnega dela, vendar je kljub temu napravljena škoda v 2000 oralov obseznem gozdu, v katerem raste do 70.000 kubičnih metrov lesa, velikanska.

Bankir goljuf. V soboto so zaprli na Dunaju 29letnega bankirja Hermana Rollerja, ki je izvalil od gozdarskega ravnatelja Henrika Bartoscha tekom dveh in pol let okrog 300.000 K denarja.

Huda ljubezen. Pred kakimi dvanajstimi leti je živel Ernest Somma iz Palerma na Laškem, sedaj kupčevalec z lasmi na Dunaju. V ljubavnem razmerju z 19 let staro brivko Rosino Vallo. Pozneje je to razmerje pretrgal in se preselil na Dunaj. Pred kratkim je prejel Somma iz Palerma svarilno pismo, da pride Valla za njim na Dunaj in da ima seboj nabit samokres. Pretekli petek je ona res prišla na njegovo stanovanje na Dunaju in je zahtevala, da se loči od svoje žene in vzame njo k sebi. Somma jo je dal aretirati. Ko so jo hoteli zaslišati, je naenkrat potegnola iz žepa samokres, katerega so ji pa takoj iztrgali iz rok, izročili so jo deželni sodnji na Dunaj.

Za 500 K prodal ženo. V Szinervaralja na Ogrskem je prodal sobni slikar Ladislav Bartos svojo ženo sobnoslikarskemu pomočniku Matiji Nogrady, s katerim se je ona že dalj časa dobro razumela. Pogodila sta se za 500 kron. Žena ni imela nič proti temu in kupčija je bila sklenjena. Za slovo je mož dal pripraviti bogato kosilo in ko so se dobro napili in najedli je odpeljal Nogrady kupljeno ženo vesel in zadovoljen na svoj dom.

Njujorški policijski škandal. V neki sobi hotela »Boulevard« v Njujorku so našli 23. t. m. zadavljeno mlado lepo žensko z Irlandskega. Poizvedbe so dognale, da je deklica ob priliki odkritja zadnjih škandalov v njujorških zabaviščih za tamošnjo policijo mnogo obtežilnega

dva skupaj; to je bila velika dobrota: ako je jeden spal, potem je drugi pazil. Ako pa je prišla nevarnost, sta bila vedno dva, ki sta eden drugemu pomagala.

V bližini tega čudnega ptiča so našli neko stvar, najbrže kak zapuščen spis tega ptiča. Skraj na prvi pogled je zapazil profesor Bolha stavek, katerega je takoj prevel ter s tresočim glasom povedal svojim tovarišem:

»Reg mnogi trde, da imajo tudi nizke živali pamet, ter da govore med sabo.«

V velikem oficijelnem poročilu je stal zraven tega stavka sledeči komentar:

»Torej so še nižje živali kakor človek. Kaj drugega ta čudni stavek ne more pomeniti. Človek je izumrl, toda te živali mogoče še žive. Kaj so? — Kje prebivajo? — Naše veselje je brezmejno, ko vidimo velikansko polje, ko se tu razprostira pred našimi raziskovalci. Končamo s prošnjo na nj. Veličanstvo, naj imenuje komisijo, ki bi šla iskat teh stvari.

Ekspedicija je v kratkem odpotovala in ko se je po dolgi odsotnosti vrnila, so ji prirejali državljani hrupne ovacije.

Samo ob sebi se razume, da so se našli nevedni ljudje, ki so se iz učenjakov norčevali. Med temi je bil tudi Keber, ki je dejal, da rabijo učenjaki samo žličico domnevanj da iz njih naredo celo goro dokazanih dejstev...

raztolmačiti stare napise, ki jih je zapustila ona vrsta ptičev, ki so se imenovali »človek«. (Znanost je namreč dokazala, da je bil človek ptič in ne reptilja.)

Še dosti opominov na stare čase je bilo najdenih, toda noben ni mel take vrednosti, kakor oni kamen ob reki.

Nekoč so našli veliko stvar. Profesor Polž je bil mnenja, da je to grob velikanov. Iz raznih dejstev je profesor sklepal, da velikani, ki so zgradili ta grob, niso bila nevedna bitja, temveč zelo inteligentna. Risarji ekspedicije so takoj pričeli od vseh strani risati ta grob; med tem pa je profesor Uš z veliko vnemo pričel iskati napisov na grobu. Toda njegov trud ni bil poplačan. Če je bil kedaj kak napis na grobu, potem so ga gotovo že Vandali odnesli.

Ko so bile risbe končane, so naložili grob štirim največjim želvam na ramo ter ga zanesli v državni muzej. Celot mesto je prišlo gledat, ko so želve prinesle grob, da, celo kralj je bil navzoč.

Ker je postajalo vreme vedno slabše, so se odločili gospodje učenjaki, za sedaj končati svoja znanstvena dela. Pripravljali so se na odhod. Toda že zadnji dan so našli nekaj novega. V oglu pokopališča, ki je nosilo naslov »Muzej« sta ležala dva vkup zrasla človeka; napis se je glasil: »Sijamska dvojčka.«

Oficijelno poročilo tega odkritja sklepa takole:

»Zdi se nam, da sta v starih časih živeli dve vrsti tega veličastnega ptiča. Jasno je, da je ta dvojni ptič prebival v krajih, v katerih so pretile razne nevarnosti. Zato sta hodila le po

izpovedala. Vseled teh izpovedb jo je izvalil neki Beiligg v hotel in jo tamkaj pretepel in zadržal.

Junaški deček. V Plau na Mecklenburškem so porabili dvanaestletnemu učenecu Wegenerju rešilno kolajno, ker je meseca julija rešil s smrtno nevarnostjo dva potapljača se tovariša.

Štiri deklice utonile v morskem kopališču. V morskem kopališču Onival na Francoskem so se vozile pretekli teden uradnice neke mestne banke za zabavo s čolnom po morju. Po nespretnosti pri veslanju so čoln probrnile in so štiri od njih našle smrt v hladnem morskem naročju.

Šest delavcev poudislih. Pri gradbi železnice v Saveni na Rumunskem se je porušila velika plast izkopanega kamena in prsti in je podsula šest tamkaj zaposlenih delavcev. Ko so jih izkopali izpod razvalin so bili že vsi mrtvi.

Ustrelil policaja. V petek ponoči je ustrelil v Kattowicu na Nemškem kontorist Solik policijskega seržanta Lorata ravno v srce, ker ga je zadnji hotel vsled cestnega pretepa aretirati.

Ubilo ga posekano drevo. V državnem gozdu Sturmeckwald v pongavski dolini na Solnograškem so pretekli teden sekali dreve. V gozdu je bil zaposlen 41letni državni drvar Martin Bründlinger. Blizu njega sta dva drvarja posekala drevo. Ko se je drevo že nagnilo, je potegnil naenkrat močan veter in je nagnil drevo ravno na tisto stran, kjer je delal imenovan drvar. Videč pretečo mu nesrečo, sta mu delavca zavpila, naj se umakne. Bründlinger je pa v silni razburjenosti, ne vedoč za kaj gre, skočil ravno pod padajoče drevo, ki ga je podrl pod seboj in ga težko poškodovalo. Na poti, ko so ga nesli domov, je umrl, zapustivši za seboj ženo in pet nepreskrbljenih otrok.

Boj zasaceni igralcev. (Osem mrtvih in 14 ranjenih.) V Lisaboni je te dni zasacila policija skrivališče kvartavcev, ki so igrali za visoke svote. Policija je udrila v jama in zasacila igralce ravno v najveselejšem razpoloženju. Jama je bila obiskovana po večini od razbojnikov in drugih sličnih individvijev. Ko je prišla policija v skrivališče, se je vnel hud boj. V prvem trenutku je sicer med igralci nastala silna panika. Ta moment je policija porabila, da je pobrala ves denar z mize, ki je znesel okrog 150.000 K. Toda kmalu so postali igralci zopet hladnokrvni, pograbil so revolverje in pričeli streljati. Vnel se je boj, streljanje je trajalo nekaj minut in pri tem je bilo osem oseb umrlih in 14 ranjenih. Konečno je le policija zmaga in aretirala 24 oseb.

Ogoljugal starega prelata. Vinski trgovec Ignac Zingerle v Bozenu je prošil iz tamošnjega kanoniškega sklada 20.000 kron posojila. Prelat Remigij Weißsteiner mu je to obljubil pod pogodbom, da si najde poroka. Zingerle je imenoval poroka, nakar mu je prelat izplačal 20.000 K v vrednostnih papirjih. Nato je zahteval Zingerle od prelata dolžno pismo, češ, da se bo tudi porok na njem podpisal. Dolžnega pisma pa ni prinesel nazaj in je izjavil prelatu, da ni prejel od njega nikakih vrednostnih papirjev, računajoč, da tako preslepari starega prelata, ki je bil od starosti res že precej pozabljiv. To se mu je tudi posrečilo. Šele po prelatovi smrti je prišlo na dan, da manika v zapuščini 20.000 kron. Po dolgotrajnih poizvedbah se je odkrilo, da je dotične vrednostne papirje Zingerle v Inomostu prodal. Goljuf je bil obsojen v tri in polletno težko ječo.

Prijet kupčevalec z dekleti. Iz Dunaja izgnani 48letni natak Ivan Ulreich in 21letni brezposelni brivski pomočnik Josip Hensek sta bila 21. t. m. v dunajski kavarni Linke v družbi več nedoletnih deklet aretirana. Ulreich je, kakor dokazano, izvalil že mnogo nedoraslih deklet in jih izročil hišam zabave v Brnu, Lipskem itd. in je to nameraval storiti tudi z deklicami, ki se je z njimi zabaval v imenovani kavarni.

Samomor žene v vlaku. Med vožnjo iz Derve v Budimpešto si je poglala kroglo v glavo žena trgovca Ivana Dolcsiga. Zadnji čas se je mlada dama vpletla v ljubavno razmerje z nekim huzarskim poročnikom, nakar je njen mož zahteval pri sodišču ločenje zakona. Mlada žena si je od srca vsled svoje spletke v vlaku vzela življenje.

Ljubček poslan po pošti. Slaboumni sin nekega vinskega trgovca v Marmaros-Sziget na Ogrskem je bil strastno zaljubljen v hčerko Kovacs v sosednji vasi. Nekega dne je odšel mladi kavalir k svoji izvoljenki, a se ni dal pogovoriti, da bi se zopet vrnil domov. Bil je pač presrečen v bližini svojega dekleta. Kovacs je poskušal vse mogoče, da spravi nadležnega snubca iz hiše. Naposled je le prekanil lahkoverneža. Bil je tisti čas v vasi ravno vojaški nabor in ob tej priliki si je Kovacs izmislil, da iščejo fanta orožniki, da ga popeljejo k naboru. Pred orožniki je pa imel mladi zaljubljenček strah. Takoj je prošil Kovacs, naj ga skrije. Gostilničar je spravi bojazljivega ljubavnika v neko škatlo in ga odposlal kot voznoposilno robo na naslov njegovega očeta. Kje je bil bolj srečen mladi fant na vasi pri dekletu, ali v pred orožniki varnem zaboju, to je skrivnost zaljubljenega srca.

Tragična smrt slikarja. Dvajsetletni ogrski slikar Hampšel je živel že delj časa v hudi revščini. Pred par dnevi so ga pa našli na štrehi železniškega voza, ki je prišel iz Pariza. Bil je mrtev. Truplo je bilo močno razmesarjeno na glavi. Velika rana je zevala iznad oči. Najbrže je zadobil to rano pri vožnji v tunelu ali pri kakem železniškem mostu. Pri njem so našli pismo, v katerem pravi, da so mu vsa sredstva pošla za nadaljno potovanje. Vse domneva, da je le vsled tega zlezal na streho železniškega voza, da zastoj potuje, a ga je pri tem doletela nesreča.

Čuden nočni čuvaj. V Draždanih se je pred kratkim dogodil sledeči interesantni slučaj. Izletniki so se v veselo razpoloženju vračali iz Wesensteina domov. Vlak je veselo brljal in yozil s primerno brzino. Kar v momentu

se vlak ustavi. Pred lokomotivo je ležal na tiru neki mož. Občinstvo je hitro prišlo iz voz in nervozno pričelo izpraševati, kaj se je pripetilo. Vsi so mislili, da je kdo mislil napraviti samomor. Ko so došli do navideznega samomorilca so šele opazili, da se mož silno trese in prav krepko smrči. Še bolj so se pa začudili, ko so posvetili možu v obraz — bil je namreč nočni čuvaj iz bližnje vasi. Torej lep nočni čuvaj, ki so ga drugi morali čuvati celo pred smrtjo.

Zločinstvo pijanca. V Kraljevem Gradcu na Češkem se je v četrtek spril pijači vdan delavec Paulitschke s svojo ženo in jo večkrat sunil z nožem. Žena je grozila, da ubije sebe in otroke, nato je zbežala in se skrila pod streho. Mož je pa ni pustil kar tako mirno čepeti v podstrešju in je zažgal hišo. Na silen krik žene so prihiteli sosede in so izveliki nevarno ožgano ženo izpod goreče strehe.

Prijet vojaški begunec. V četrtek se je prijavil mestni policiji v Aradu na Ogrskem 23letni pekovski pomočnik Emil Braun, ki je pobegnil od svojega polka v Bremeu na Nemškem. Ker Avstrija ne izroča vojaških beguncev čez nemško mejo, ga je aradska policijska oblast uslužila pri nekem tamošnjem peku.

Četrt milijona rubljev ukradel. V petrogradski podružnici moskovskega založbenega zavoda so odkrili velike poneverbe v znesku četrt milijona rubljev. Prokurist dotične tvrdke je že pred več leti pobegnil.

Sneg v Pireneji. V Pireneji na Španskem je padlo zadnje dni mnogo snega. Črede, ki so se pasle po planinah, so se morale umakniti v nižavje.

Na smrt obsojena detomorka. Dunajska porota je obsodila posestnikovo hčer Magdaleno Reingrubr na smrt na vešalih, ker je svojo 9mesečno hčerko v Donavi utopila. Obtoženka se je zagovarjala, da je to napravila iz obupa in strahu pred svojim očetom. Tudi se ni nezakonski oče nič brigal za obskrbo otroka.

Tvornica zgorela. 21. t. m. je zgorela v Kirchbergu na Češkem žaga in tvornica Julija Eisenhuberja. Škoda iznaša okrog 200.000 K. Baj je nekdo zažgal.

Zastrupila v vlaku. 27letna H. Eisenstein, ki je bila zadnji čas uslužbena v bavarskih kraljevih dvorih kot upraviteljica pralnice, se je med vožnjo iz Monakova na Dunaj zastrupila z arsenikom. Težko poškodovano so prenesli v dunajsko bolnico.

Ljubljana.

Grand-hotel »Union« ima sedaj v rokah g. Majer, bivši restavratore v kazini, ki pa na čuden način nastopa proti svojim posebno slovenskim poslom; dal je svojim poslom tako vino, da je moral priti predsednik hotela Union g. Peterca vino pokusiti in je konstatiral, da sploh ni za piti. Gospod Majer je zato na slovenske posle jezen in je rekel v točilnici, da bo vse slovenske posle odpustil, da bo v »Unionu« ravno tako kakor v kazini. Sedaj je dobil blagajničarko iz Londona, slovensko blagajničarko je kar čez noč odpustil in jo je poslal v kuhinjo. Neki zdravnik, član unionske družbe, je rekel, da »smo frajmavrerji«. Pa mi pravimo, da ima vsak svoje pravice. Imeli smo v »Unionu« več slovenskih veselic, ako bo pa gospod Majer kazal tako nemško lice, bo slabo gospodaril.

Jugoslovanski bratje. Mi smo prinesli zadnjič poročilo o bošnjaški godbi, ki je priredila mizostvo po Ljubljani. Ta godba je igrala pred mestno hišo tudi »U boj, u boj...« Občinstvo je živo pritrjevalo in kričalo »Živio!« Nad tem se pa neki nemški kazinot v »Grazer Tagblattu« silno zgraža. Zgraža se celo nad izrazom »bošnjaški fantje«. Nas pa tako zgražanje nemških buršakov nič ne ženira.

Iz pisarne Slovenskega gledališča v Ljubljani. Intendanca vabi pevke in pevce, ki bi hoteli pristopiti h gledališkemu pevskemu zboru, naj se danes 27. ali v sredo 28. t. m.

međ 6. in 8. uro zvečer zglase v gledališki pisarni. — Nadalje išče intendanca zmožno sufilezo in spretnega in vestnega rekviziterja. Ponudniki naj se tekom tega tedna med tretjo in osmo uro popoldan osebno zglase v gledališki pisarni.

— Za poseben vlak 1. septembra iz Ljubljane v Trst vlada vsepovsod veliko zanimanje. Dosedaj se je prijavilo za tretji razred že 152 in za drugi razred 8 udeležencev in udeleženk. Večina je iz Ljubljane in okolice, posamezni pa iz Kranja (1), iz Kamnika (2), iz Savinjske doline in Celja (5), iz Zidanega mosta (2) in Trbovelj (3). — Prvi september bo letos v Trstu dan slavlja zavednega slovenskega delavstva. Kdor je prijatelj delavstva se pridruži temu slavlju! Na sporedu v Trstu je tudi za izletnike prosta zabavna vožnja po morju. Priglasite se takoj izletnemu odseku društva »Bratstvo« v Ljubljani, Frančiškanska ulica 12/1.

— Abiturientski sestanek narodno-radikalnega, socialističnega in sploh naprednega dijaštva se vrši 15. in 16. septembra v Ljubljani v veliki dvorani »Mestnega doma«. Sklicujemo sestanek vsega antikerikalnega dijaštva, da se združimo v delu proti klerikalizmu in da začnemo v akademičnih društvih z resnim delom. Na sestanek opozarjamo one tovariše, ki so bili na posameznih zavodih zastopniki počitniške zveze, sploh one tovariše, ki jim je kaj na tem ležeče, da se združimo in da začnemo s sanacijo nezdravih razmer med slovenskim dijaštvom. Spored sestanka je sledeči: 15. septembra. 1. Narodno-radikalni program. 2. Sokolstvo in narodno-radikalni pogram. 3. Vprašanje našega naraščanja. 4. Počitniška zveza. 16. septembra: 5. Slovanstvo in Jugoslovantvo. 6. Organizacija. 7. Naše delo v akademičnih društvih. Posameznih vabil ne bomo razpošiljali, naj ta poziv vsakemu zadostuje. Kdor želi kakšnih pojasnil, naj piše na naslov: »Abiturientski sestanek, Ljubljana (poste restante)«. Pripravljalni odbor.

— V Ameriko je hotel pobegniti 18letni Mirko Frankovič iz Nove Lipe pri Črnomlju, ne da bi poprej izvršil svojo naborno dolžnost. Stražnik na južnem kolodvoru se nikakor ni mogel sprijazniti s Frankovičevjo nakano in ga je za to aretiriral in izročil deželnemu sodišču. Frankovič je imel pri sebi 512 K denarja.

— Velika nesreča na Valvazorjevem trgu. Včeraj ponoči so ljudje na Valvazorjevem trgu zaslišali neko vpitje in grozno stokanje okrog 4. ure zjutraj. Na tleh so opazili ležati moža, ki je bil v krvi. Ječal je zelo milo. Takoj se je alarmiralo rešilno postajo. Mož je medtem še vedno sila kričal. Ko so ga pa položili v rešilni voz, je takoj, ko so ga prizdignili — utihnil. Bolečine so bile namreč pri privzdignjenju tako silne, da mož ni mogel niti kričati več. Zdravnik je konstatiral, da ima zlomljeno hrbtenico in se mu je morala pripetiti večja nesreča. V štadiju bolečin se namreč ni opazilo, da je bil mož preje vinjen. Prišel je namreč vinjen ob polnoči domov. Bil je vinjen in se je vsedel na okno svojega stanovanja, ki je v tretjem nadstropju. Pri tem pa se je tako nerodno vsedel na okno — dasi se skozi malo okroglo okno komaj skozi pride — da je padel s tretjega nadstropja na tlak in si na trdem kamnu poškodoval glavo in zlomil hrbtenico. Piše se Ivan Bizjak in je figurant pri nekem geometru. Rojen je na Slivnici v Krškem okraju. Prepeljali so ga takoj v bolnico.

— Pohotnež pred poroto. Včeraj se je pričelo v Ljubljani jesensko porotniško zasedanje. Prvi je prišel na vrsto 28letni opekarški delavec Janez Marinko iz Vrhnik. Izvršil je letos na binkoštni ponedeljek hudodelstvo oskrumbe in posiljenja na neki 12letni deklici. Na predpoldanski tajni razpravi so ga porotniki obeh hudodelstev krivega spoznali in so ga sodniki obsodili na dve in pol leta težke ječe, poostrene vsak mesec z enim postom in enim trdim ležiščem. Imenovani je bil že enkrat radi enakega hudodelstva kaznovan.

— Dvahtosemdesetletni starček tozen radi požiga. V ponedeljek 10. junija t. l. okrog enajste ure predpoldne je prišla goreti slamnata streha hiše posestnika Jakoba Logarja v Tomminjah na Gorenjskem. Doma ni bilo dotičnega dne nikogar. Gospodar je lomil v bližnjem gozdu kamenje, a njegova žena je bila zaposlena na polju. Posestnikov oče 82letni Josip Logar je pasel na travniku živino. Ko je pribral okrog enajste ure živino domov, so naenkrat opazili ljudje sredi slamnate strehe ognjeni plamen. Hiša je zgorela do tal. Na lice mesta sta prišla ravno tisti hip tamošnji sodni sluga in orožniški postajevodja, ki sta v prvem hipu osumila ravnokar iz veže stopivšega starčka Jožeta. Včeraj je sivolasi mož stal pred porotniško klopjo. Bilo je ganljivo gledati malega dobrodušno gledajočega starčka, obdolženega po dolgotrajnem mukotrpem življenju naenkrat velikega hudodelstva. Takorekoč pred grobom misliti na ječo, ali pa z zločinom v sreč nekaznovan misliti na večnost — to je gotovo močna misel kakor za porotnike tako za obtoženca... Obdolženec je dejanje odločno zanikal. Na sodnikovo vprašanje: Drugi pa pravijo, da ste vi zažgali, je odgovoril: »Je veliko ljudi, ki lažejo.« »Morda ste pa tudi vi eden od tistih, ki lažejo?« »Nikoli, gospod sodnik.« Ker ni bilo razen notranjih sumenij za krivdo nikakega konkretnega dokaza, so porotniki njegovo krivdo z devetimi glasovi zanikali. Ko so sivolasemu možu prebrali, da je oproščen od tožbe, je ginjen stopil k senatnemu predsedniku in mu stisnil staro roko. To je vzbudilo v dvorani splošno zadovoljstvo in prijetno razpoloženje.

— Konsumno društvo za Ljubljano in okolico toženo. Bivša prodajalka v socialno demokratiškem konzumu za Ljubljano in okolico A. K. je tožila pri c. kr. obrtnem sodišču v Ljubljani tožbo za izplačilo 14dnevne zaostale mezde in šesttedensko odškodnino za brezodpovedno odpustanje iz službe. Imenovana je bila že dalje časa uslužbena v socialno demokratiškem konzumu, začetkom julija t. l. je pa baje izgubila pri vodstvu konzuma zaupanje, zato je društveni načelnik A. Kristan zahteval na mig nekaterih članov, da mu izroči ključ od notranjih vrat konzumnih prostorov. Ostali bi ji pa ključ od zunanjih vrat in od skladišča. A. K. ni hotela izročiti ključa takoj, ampak je zahtevala, da se napravi prej inventar, kakor se je napravil takrat, ko je nastopila službo. Društveni odbor je nato prodajalko odpustil takoj iz službe, za kar je ona nastopila proti konzumu na poti pravde. Stvar se je razpravljala pred c. kr. obrtnim sodiščem včeraj popoldne. Bilo je v celi zadevi precej zasebnega in »notranjopolitičnega« kolorita, ki pravzaprav ne spada pred sodnijo, najmanj pa pred obrtno sodišče, ki mu je srce, sožalje in druge take čednosti prav tako tuje, kakor krojačji čevlji. Tožiteljica je bila s sodbo odklonjena glede zahtevane odškodnine 126 K za brezodpovedno odpustanje iz službe, a zaostalo 14dnevno plačo v znesku 26 kron ji je A. Kristan tekom razprave pregledavši društvene računske knjige izročil v roke.

— Zgubljeno in najdeno. Denarnica se je izgubila okoli pošte. Kdor je jo našel, naj jo prinese v našo redakcijo. — Našla se je včeraj denarnica v zelo slabem stanju, v kateri je bilo nekaj drobiža in še par drugih stvari. Kdor jo je zgubil, jo dobi v našem uredništvu.

— Kinematograf »Ideal«. Spored za torek 27., sredo 28. in četrtek 29. t. m.: 1. Obisk v Alžiru. (Velezanimiva potovalna slika.) 2. Pepelka. (Humoreska.) 3. Slavnostno odkritje spomenika Aleksandra III. v Moskvi. 4. Žurnal Pathé. (Kinematografska poročila. Najnovejši dogodiljaji, šport, moda itd.) 5. Maščevanje strica Tomasa. 6. Luka in njegova tašča. (Velekomično; igra Andree Deed. Samo popoldne.) 7. Šala maske. (Senzacijska drama v dveh dejanjih z Henny Porten v glavni vlogi. Messerfilm Co. Samo zvečer.) 8. Fric dobi majhnega

njegovem zadnjem obisku in ga vtaknil k sebi. Stresel je z glavo in zamrmral:

— To orožje ga zadene silneje nego bodalo ali sekira. Preje ga uniči, kakor vsak drugi še tako prepričevalni ustni dokaz! Zdaj moram poiskati še njo, Lavro d' Ambrun, mater Odetino. Ne bo mi lahko najti jo. Gerande je morda vedela, kje je, jaz pa nisem pazil nanjo. Cel dan in celo noč jo je iskal. Z žilavostjo in prožnostjo svojega duha pa jo je končno izsledil. Cenjeni bralec se bo spominjal, da se je nastanila Lavra d' Ambrun pod imenom Tropva-gui-dure pri Hermine Valencienne, ki jo je učila umetna ročna dela.

XXI.

Kaj se je godilo v kraljevi palači.

Brusaille, Bragaille in Brancaillon so stanovali skupaj v eni sobi, ki se je nahajala blizu kraljevega kabineta, tako da so bili vedno pri roki, kdaj jih je kralj klical. Postali so njegovi ljubljenci. O zaklinjevanju že ni bilo več govora. Pripovedovati so morali le svoje zgodbe, ki se jim kralj ni mogel dovolj načuditi, zlasti Brancaillovim ne dovolj nasmejati.

Tistega dne, ko je Tannegny čakal pred moriščem odločilnega trenutka in ko je Saitano stopil v stanovanje Hermine, je bila tudi trojica zbrana v svoji sobi v pričakovanju.

Miza je bila pogrnjena. Kakor po navadi, je bila bogato obložena. Ukusen zajutrek je čakal trojico, ki se je za čas bivanja v Hiši Saint-Pol tako zredila, da so se ji obrzi svetili v maščobi. Nihče izmed njih pa ni kazal to jutro nikakega apetita.

— De Passavant je ubil kraljevega brata, vojvodo Orleanskega. Po uboju je izginil, kakor bi ga peklenšček odenesel. Vojvoda Burgundski si je na vse kriplje prizadejal, da ga ujame živega. Pravijo, da se zločinca vedno vleče na mesto uboja in res se je tudi Passavant tako vjel. Prišel je v Pariz in pred dvema dnevi so ga izsledili v neki hiši blizu Hiše Saint-Pol, obkolili so jo in ga ujeli, kakor jazbeca v brlogu. Tribunal se je takoj sestal, obsodili so ga na skrivnem in nihče ne ve kdaj, ne kako, ne kje, ne kdo. Vse je šlo gladko, le danes zjutraj se je pripetila nesreča...

— Nesreča? se je hipoma vzdramil Tannegny in upajoče uprl oči v meščana. — Ko so prišli zjutraj iskat krvnika, mojstra Capeluchea, so ga našli v postelji borečega se s smrtjo. Stresala ga je strašna mrzlota. Nihče ne ve, kdaj je zbolel. Dobiti je bilo treba drugega in javil se je oni suhec tam, ki pa presneto slabo nadomešča mojstra Capeluchea.

Kapitan je besno škripal z zobmi. Preklinjal je sebe, preklinjal ves svet, da je mogel biti tako bedast in se dati speljati zvitemu čarodejcu.

— Kak bebec sem! Dva dni sem tičal v hiši kakor murn v luknji in čakal, da me pokliče peklenški izvržek. Med tem pa je opravil svoje izdajalsko delo. Oh, gorje mi!

Hotel je takoj oditi. Pa neznana sila mu je pridržala korak. Začutil je nepremagljivo grozo ob misli, da bi prisostvoval mučenju svojega prijatelja in zaeno se mu je zdelo nemogoče, da bi se odstranil. S težkimi mislimi v

brata. (Velekomično. Igra šestletni Fr. Abélard. Samo zvečer.) — V soboto dne 31. t. m.: »Častna beseda.« (Učinkovita tragedija iz častniškega življenja v treh dejanjih.)
— Včerajšnje poročilo »Dneva« o sestanku »Zveze slovenskih dramatičnih društev« je v toliko izpopolniti, da prejema in daje vsa pojasnila g. Fran Govekar in ne Ivan Govekar

DRUSTVA.

Sokol I bo imel prihodnjo nedeljo dne 1. septembra svojo običajno letno javno telovadbo in veliko ljudsko veselico. Zaradi veselice za narodni sklad je Sokol I preložil svojo prireditev od začetka julija na september in odbor opravil računa na simpatije in obisk vsega naprednega občinstva. Priprave so v najboljšem teku. Ledina bo zopet oživela in Sokol I, dasi oviran in preganjan, bo pokazal, da tudi v časih persekucij in nasilnosti ni prekinil s telovadbo, da si je vzgojil lep obrtni naraščaj. Zbor pridnih paviljonskih dam in dražestnih gospodičen pa težko pričakuje, da bodo v nedeljo zopet lahko kaj storile za Sokola I in za uresničenje ideala vsakega društva: lasten sokolski krov. — Da ne bo treba društvu kupiti dragih cvetk, prosimo vse sodelujoče dame in druge Sokolstvu naklonjene ljubljance, da naklonijo Sokolu I za nedeljsko prireditev kaj cvetk. Cvetke sprejema v soboto in nedeljo gospodična Jerica Dolenčeva (trafika v Prešernovi ulici nasproti pošti) in pa gostilna Počivalnikova na Sv. Petra cesti.

Telovadno društvo »Sokol« v Št. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo, dne 8. septembra, javno telovadbo in ljudsko veselico na travniku gospe Fr. Cirmanove nasproti pošte. Čisti dohodek te prireditve je namenjen za stavbo Sokolskega doma, kateri se prične graditi prihodnjo pomlad. Bratje Sokoli in prijatelji Sokolstva prihitite ta dan vsi v Št. Vid, da pomagajo tudi vi mlademu društvu čimprej do lastnega doma. Sedaj se mora potikati iz kota v kot, po zimski splohi preneha vsaka telovadba, ker ni mogoče dobiti primerne prostora. Vzlic nedostatkemu in malemu prostoru pa, kjer se telovadi v letnih mesecih, hoče šentvidski Sokol pokazati občinstvu, da vendar napreduje in dela. Na svidenje torej 8. septembra v Št. Vidu! Na zdar!

25letnica pevskega društva »Hajdrih« na Proseku. Nadalje so se prijavili k sočeloivanju oziroma udeležbi bratska društva: 27. Pevski zbor »Glasbene Matice« iz Ljubljane, 28. Pevsko društvo »Nabrežina« iz Nabrežine, 29. Pevsko društvo »Vodnik« iz Doline, 30. Pevsko društvo »Prešeren« iz Boljuna, 31. Pevsko društvo »Slovenec« iz Boršta, 32. Pevsko društvo »Lipa« iz Bazovice, 33. Pevsko društvo »Adrija« iz Barkoveli, 34. Narodno izobraževalno društvo »Marje« iz Sesljana, 35. Narodna delavska organizacija iz Trsta. Svoja zastopnika pošljete 1. Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev; 2. Zveza slovenskih pevskih društev iz Ljubljane. — Slavna društva, ki nameravajo še sodelovati, oziroma udeležiti se te dosedaj največje pevske prireditve na tržaških tleh, prosimo prav iskreno poslednjikrat takojšnje priglasitve. Na veselo svidenje 8. septembra na Proseku.

Zahvala. Odbor Ciril-Metodove podružnice na Brdu pri Lukovici se najtopleje zahvaljuje vsem narodnim gopem in gospodičnam, ki so s svojim, naravnost vzgledno-požrtvovanim delovanjem pripomogle podružnični veselici do tako sijajnega vspeha. Najlepši dokaz temu je 600 K čistega dohodka, ki ga dobi Ciril-Metodova družba v Ljubljani. Poseben izraz zahvale naj sprejmejo gospe: Minka dr. Churainova iz Lukovice, Pavla dr. Kersnikova iz Ljubljane, Minka Jermanova iz Brda, Minka Primčeva iz Krškega in Klara Tavčarjeva iz Št. Vida. Potem gospodične: Vida, Ruša, Nuša in Slavica Kersnik iz Brda, Anči in Minči Vidic iz Lukovice, Mara in Pavla Semen iz Ljubljane, Ela

Kotnik, Dora Javoršek, Josipina Gostič, Minka Tavčar, Josipina Jakše, Marija Justin, Terezija Rihter, Francka Novak, Anica Jakše, Mimi in Anica Mundatovi, Pristrčna hvala prirediteljem: gospodu živinozdravniku dr. Šlajpahu, Srečko Rusu in učitelju R. Knezu, dalje oficijalu gospodu Tavčarju za težavni posel blagajnika in za pomoč v paviljoni gospodoma zdravniku dr. Churainu in asistentu Ant. Jermanu. Iskrena zahvala odposlancu glavnega odbora Ciril-Metodove družbe gospodu župniku Bercetu za njegov vzpodbuden govor in pevskega društva »Zarja« ter Merkurjevemu pevcem iz Ljubljane za njihovo ubrano petje. Hvala vsem darovalcem lepih dobrot, okusnega peciva, pestrega cvetja in denarnih prispevkov, kakor tudi vsem posestnikom za brezplačne vozove k vlakom v Domžale in gosp. Rusu za prepustitev prostora za veselico. Konečno zahvala vsem, ki so se vdeležili veselice ali kako drugače pomogli k lepemu uspehu podružnične prireditve Za odbor: Ant. Osolin, t. č. predsednik; Anton Germek, t. č. tajnik; Franjo Jelenc, t. č. blagajnik.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

AVIJATIK PRODAJ PONESREČIL.

Dunaj, 26. avgusta. Znani češki avijatik Prodaj, ki se je udeležil zadnjega avijatičnega meetinga v Budimpešti, se je v mestu Banya na Ogerskem težko ponesrečil. Vzdignil se je že precej visoko v zrak, ko se mu je stroj pri aeroplanu nenadoma pokvaril. Prodaj je padel z vso silo na tla in se zelo nevarno poškodoval.

BOLEZEN CESARJA VILJEMA.

Dunaj, 26. avgusta. Nemški cesar Viljem se je v Wilhelmshöhe, kjer se sedaj nahaja, precej hudo prehladil, tako da se je moral vleči v posteljo. Vendar pa se ni bati čisto nobene nevarnosti. Cesar bo že v par dneh popolnoma okreval.

POTRES NA ČESKEM.

Praga, 26. avgusta. Iz več krajev Češke prihajajo poročila o hudih potresnih sunkih v nedeljo ponoči. Potres so občutili zlasti hudo v mestu Píbramu. Ljudje so prestrašeni ponoči zapustili svoja stanovanja in zbežali na ulico.

ŠPIJONAŽA.

Dunaj, 26. avgusta. Na Brionskih otokih so aretirali hčerko nekega ruskega generala, ker je bila osumljena, da je volunila, a so jo takoj zopet izpustili.

STAVKA PISMONOŠ V BELGRADU.

Belgrad, 26. avgusta. Belgrajske pismonoše že dalje časa zahtevajo zboljšanje plač. Ker vlada še dosedaj ni hotela vstreči njih željam, so pričeli danes vsi s stavko. Na poštah uradih leži na kupe pošiljatev. Vlada namerava za dobo, dokler ne pride do sporazuma s pismonošami, najeti vojake za raznašanje pisem.

Zabava.

Govor župana: V nekem kraju je prišel njega ekscelencja minister sam inspiciirati urade. Nenadoma ga zadene mrtvoud, da je umrl. Ob vseh ceremonijah je pri pogrebu govoril tudi domači župan, ki je pričel svoj govor sledeče: »Njega ekscelencja, gospod minister, je napravil našemu mestu to čast in veselje, da je pri nas umrl...«

Ponesrečen polet: V nekem mestu v Nemčiji se neki zrakoplovec ni upal dvigniti v zrak. Drugi dan so prinesli listi sledeče opravičilo: »Polet našega zrakoplovca se ni mogel vršiti, ker je bilo v zraku preveč komarjev in bi se lahko pripetila nesreča.«

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Urarski učenec se sprejme takoj pri Fr. P. Zajcu v Ljubljani, Stari trg 7. 563-3

Redka prilika. Zelo dober skoraj nov pianino se ceno proda na vogalu Sv. Petra ceste vhod Radeckega ceste št. 2, I. nad. — 573-1

Pridobivajte novih naročnikov!

Knjigoveznica
A. Feldstein
v Ljubljani
Radeckega cesta 12
se najtopleje priporoča.

Velika prodaja poletnih oblek

za gospe in dečke, ter razne damske konfekcije za polovično ceno.
Nadalje priporočam ravnokar dospelo jesensko damsko konfekcijo kakor tudi obleke in površnike za gospe in dečke po čudovito nizkih cenah.
Ogromna zaloga klobukov od K 1.50 naprej.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana. Mestni trg št. 5.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1911: 6145 milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog nad 42,000.000 K. Rezervni zaklad nad 1,300.000 K.
Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Obreštuje po

4 1/4 %

brez odbitka. — Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo.

Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vložnega denarja.

Posoja na zemljišča in poslopja proti 5% obrestim in najmanj 1/2% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

„DAN“ se prodaja

po 6 vin.:

1. V Gorici: Karol Schmelzer, južni kolodvor Ter. Leban, Corso Verdi 20, Jan. Sardinia, Gosposka ul. 9, U. Likar, državni kolodvor.
2. V Kranju: Adamič, Glavni trg; Rant; Šifer na kolodvoru.
3. Na Bledu: Pretnar in A. Wölfling.
4. V Bohinjski Bistrici: M. Grobrotek.
5. V Radovljici: Oton Homan.
6. V Škofji Loki: M. Žigon.
7. V Idriji: tiskarnar Sax.
8. V Cerklju: K. Werli.
9. Na Rakeku: A. Domicelj.
10. V Gor. Logatcu: Josip Rus.
11. V Postolni: I. Marinčič.
12. V Št. Petru na Krasi: K. Schmelzer.
13. V Novem Mestu: Josip Kos.
14. V Opatiji: A. Tomašič.
15. V Reki: J. Trbolevič.
16. V Divači: K. Schmelzer.
17. V Komnu: A. Komel.
18. V Nabrežini: K. Schmelzer.
19. Na Zidanem mostu: M. Peterman.
20. V Celju: Zvezna trgovina.
21. V Mariboru: Vilko Welzl.

glavi, prisegajoč v duhu Saitanu strašno osvefo, se je prerival med množico. Pritisk ljudi je postajal čimdalje opasnejši. Ženske so omedlevala, otroci umirali. Odrival je s komolcem ljudi in njegova divja besnost se je lajšala v odporu. Vse je hotel zdrobiti, vse uničiti, vse pohoditi. Končno se je znašel v prvi vrsti tik pred moriščem, ki ga je obkrožila sklenjena veriga s helebardami oboroženih stražarjev. V oči mu je bila barva črnega blaga, s katerim je bil opet leseni, prostorni oder in monotono, mrtvaško petje menihov mu je rezalo do mozga. Pograbilo ga je, da bi pobegnil od tod, da bi poiskal Saitana in ga mučil na isti način. Ali kakor preje, noga ni hotela nazaj! Sicer pa je bilo tudi nemogoče, preriti se nazaj. Trg je bil nabito poln radovednih gledalcev, niti miš bi ne mogla ukrasti se iz njega. Tannegny je bil ves premočen, kljub temu, da je pihal leden veter. Nemo je bulil pred se in ves omotičen se je pustil suvati od stražarjev, ki so s težavo branili leseno ograjo...

Ura je začela biti poldne. Na trgu je nastala grobna tišina vsi so šteli udarce...

Dvanajst — ura obsodbe!
Ko je udarilo poslednjikrat, je hipoma planilo med množico:

— Gredo, gredo!...

Po trgu je zabučalo. Tannegny se je bled povzpela na prste. Oziral se je v ono smer, kamor so bile obrnjene oči vseh. Ali videl ni ničesar, oči so mu bile, kakor pokrite z luskami. Občutil je vso grozo trenutka, da vlečejo na morišče Passavanta, da ga usmrte

par korakov od njega na mukepoln način. Stisnil je pesti in se odločil:

— Predrem kordon, planem na morišče, pobijem rahlja, oprostim ga vezi, dam mu sekuro. Z orožjem v roki pogineva!

Oči so se mu svetlo zableščale, po koži mu je zagomazelo. Izdril je bodalo in čakal pripravljen...

Za njim pa je bučal trg v enem samem kriku:

— Gredo, gredo!

Pet minut pozneje, ko je odšel Tannegny z doma, je prispel Saitanov odposlanec iskat ga... Našel je hišo prazno... In v ravno istem času je vstopil čarodejec v stanovanje Hermine Valencienne...

Treba je, da se vrnemo k onemu trenutku nazaj, ko je kapitan zapustil Saitanovo hišo. Čarodejca je Passavantovo ujetje zelo preenetilo. Dolgo je premišljal, ali ima kaj interesa na tem, da ga poskusi rešiti.

— Določil sem ga, da me maščeje nad vojvodo, si je šepetal. Zdaj je padel v Izabeline roke, ki mu ne odpusti radi njegove ljubezni do Odette in v roke vojvode, ki potrebuje njegove smrti, ker ve, kdo je morilec Orleansca. Izgubljen je... Zdi se, da je vsako ugibanje odveč... Pa kljub temu...

Prihodnje jutro se je napotil v Hišo Saint-Pol. Prepričal se je na lastne oči, da ne more plemiča nikdo rešiti iz ječe. Vrnil se je domov, in si sestavil nov načrt.

Nato je odprl omaro, v kateri je hranil svoje dragocenosti, poiskal med pergamenti tisti papir, ki ga je bil pokazal Passavantu ob